

sottujuvvui hirbmos vašševuodain, Kuropatkin fertti imaštallat japanalažai arjalašvuoda. Dat soattam Shadæno gaddest bisti ovta manost 10 bæive.

Maņemus telegrammak muittalek, atte Petersborgast manna dat saka, atte dal ceska læ ruošša vuoitam ja valddam manga duhat japanalažai fanggan. Mutto dat i læk vela nannijuvvum, atte dat saka læ duotta.

Goabbašagak rakkaneva ain soattat. Kuropatkin soattevækka læ æska ožžom lassi 20000 soaldana, ja dam 19ad oktober suvdde 90 japanalaš dampa 75000 olbma ja 200 kanovna soattebaikai. Japanalažai soaldati lokko soattebaikest sadda dal 400000 olbma ja 1000 kanovna.

Ruošša læ dal saddim soatteflaata Asiai; mutto dat valdda aige, ouddalgo dak skipak ollijek dokko soattambaikai. Mangas daina skipain læk boarrasak. Telegramma girdeti moadde bæive gæcest dam saga, atte dak soatteskipak sin manadedinæsek læk vuogjodam guokte engelas bivdemskejõita lakka Engelanda. Dam dæpatusa bokte hævvanegje 18 engelas fiskarak, ja 13 fiskara havvaduvvujegje. Dam fastes mænnodusa diti læk Engelanda olbmuk suddas, ja Engelanda blađek gaibbedek dal, atte ruoša soatteflaata admirala bigjujuvu erit su ammatestest. Ruoša kaisar galgga læt saddim telegramma Engelanda gonagassi ja aiggo soavattet Engelanda. Ruoša-flaata admirala nagge, atte bivddemfartõiai særvest legje guokte soatteskipa, ja atte dat læi daid maid si bæce. Dat orro goitge čajetæme, atte dat jallas ja fastes mænnodæbme i sadda ašsen, atte soatte algga Engelanda ja Ruošarika gaskast.

Port Artur birra satta muittaluvvut, atte dat i vela læt japanalažai haldost. Muttom japanalaš gavpeolmai, gutte æska bođi Port Arthurest, muittala, atte japanalažak okti-buok, gidda dam rajest, go si algge birrastattet Port Arthura, læk massam 50000 — vitta loge duhat — olbma. Japanalažak læk dal dolvvom dievai ala olgobæld' Port Artur gavpuga 400 kanovna. Si læk dal, go si gulle, atte ruošasoatteflaata læ boattemen, riebmam vela garrasæbbut ožodet Port Artur ladue ječasek halddoi. Si jakkek, atte ladne guovte vakko gæ-

cest boatta sin halddoi.

Mansjuriast læ ruoša ja japanalaš soattevækka fastain lakkanæme okti, ja farga ožžot mi gullat fastain odđa varragolgatusa birra soattebaikest.

Goaves bahadakke.

Okta nisson Elisabet Wiese Hamburgast, Tuisklandast dubmijuvvui dal æska hægga masset, guđa jakkai giddagassi ja gudnetæbmen.

Elisabet Wiese læ okta hirbmos bahadakke. Son læ viggam sorbmit su bodnjas; son læi vuovddam su nieidas, ja son læ hævatam smavvamanaid, guđek legje oskelduvvum sudnji, ja gæid son galgai dikšot.

Son valdi oarbes manaid lusas, gæid son galgai dikšot balka oudast. Daid smavvamanaid bijai son erit ærai lusa ja mavsi sigjidi uceeb, daihe son hævvati daid ja boldi sin likaid.

Digge oudast duodaštuvvui, atte Elisabet Wiese læ sorbmim 5 mana; mutto dai manai lokko, gæid son læ sorbmim, læ galle ollo stuoreb.

Son doalai maidai ovta fuorra-vieso ja bijai dokko su nuorra nieidas, gøen nanma læi Paula. Go Paula riegadatti ovta mana, hævati Elisabet Wiese dam.

Go son balai, atte su bodnja almostatta su dagoid, viggai son addet sudnji mirkko gafhest; mutto su bodnja i jukkam dam.

Maņemusta læ son viggam ožžot guokta duodaštægje dakkat vœrrevalle.

Dat hirbmos nisson naggi, atte huok læi gieles; mutto i dat vækkatam. Son dubmijuvvui rangaštussi.

Dat stuora vuoitto.

Dat, gutte vuiti dam maņemus gæsemest prœmieobligationslotteriest dam stuoremus vuoitto, son i læk vela dieđetam ječas nama ja orromsaje.

Dat stuoresmus vuoitto — 20000 kruvna — vuiti serie nummar 214, obligationsnummar 70.

Dal i diettujuvvu, gost dat olmuš læ, gæst læ dat nummar; mutto 20000 kruvna læ sust vuorddagest. Lokke, lækgo don dat likkolaš olmuš?

Lagmannedigge

dollujuvvu Hammerfestast ja algga vuostarga 20ad februar, dibmo 10 ouddal gaskabæive.

Suokkanpappa Tandberg

Lagesvuonast læ dal ožžom kappelammata Stjerdalenest Troandem gavpug lakkasin. Tandberg læ dov-dost sami gaskast. Son læi maidai okta »Sami Usteb« redaktørain, nu gukka go dat blađde bođi olgus. Go mi giettep su dam bargo ja rakisvuoda oudast, maid son čajeti samidi, de savvep mi, atte likko ja buristsivdnadus čuvvoši su dam odđa ammat mielde.

Gumpe.

læ fastain spægjam Jakovuonast. Dal ceska laje goddiga gukta gumpe 7 savca grindu siste ikko.

Man galle lagaš spirik

læk mailmest?

Luondorika dutkek muittalek, atte ædnam alde ja avest gavdnujek lagabuidi 400000 — njællja čuode duhat — lagaš spirik. Dušše insivtak læk 280000 lagašak, ja avest ja javrin gavdnujek 12000 lagaš guolek. Mailmest gavdnujek 13000 lagaš lodde.

Manna nisson i læm sidast.

Darolažai gaskast læ ænaš baikin dat vierro, atte grannenissonak guddek buorre borramuša nissonidi, guđek læk mannasængast. Muittaluvvu, atte go muttom akka madden Norgast galgai oappaladdet ovta mannanisson ja guoddet sudnji lakeasuokkada, de i gavnam son su sidast. Son læi maidai mannam valljit olbmaid kommunestivrremi. Gal dat læi miha angeris nisson!

Gæččal donge dam bivddemkoansta!

»Norsk Fiskertidende« muittala, atte fiskarak (guollebivddek) madden Norgast Larvik gavpuk birrasin adne kamfer, go si oggu gullid. Si ostek goikke kamfer loge øra oudast, bigjik dam bajabæld ruovddegædge. Guolle hakska kamferhaja ja čoaggana sævte birra. Lœikot annisoljo sævte ala galgga maidai læt buorre.

Gæččal donge dam oaggomlage, maid Larvikfiskarek læk fuobmašam!

Rutta.

»Mi rutta læ?« jœrai æska muttom blađde Engelandast su lokkin. Manga vastadusa sisasaddijuvvu blađđai. Muttom vastadusaid nammatek mi dast.

Okta vastedi: »Rutta læ buoremus billetta juokkesagjai, æreppo albmai; ruða oudast oažžo olmuš buok, dušše likko i satte ostujuvvut daid oudast.«

Nubbe vastedi: »Rutta læ dat dinga, maid olmai tine, ja nisson erit skittarda.«

Lika vuogas orro læmen čuovovoaš vastadus:

»Rutta læ dat aidno altar, man ouddi obba olmuš sokkagodne luoitada riebboides ala.«

Mutto buok buoremus orro min mielast læmen dat vastadus:

»Rutta læ dat dinga, man oažžom diti mangas massek sin likkosek ja hælsasek, ja man massek diti ærasak ožžuk daihe vuittek likko ja dæivasvuoda.«

Čoddadavdda (diferit)

læ ain Vargai gavpugest. Juokke vakost buocajek muttomak dam davddast.

Suokkanpappa Nordrum Lordalest aiggo dal heittet læt pappan, daina go son læ nu skivas. Son læi suokkanpappan Guovddagæinost dam jage 1879 gidda 1887 ragjai.

Ednamdoargalmas.

Sodnabæive dam 23ad oktober ouddalist gaskabæive læi miha garra ædnamdoargalmas madden Ruotarikast ja madden Norgast. Mietta buok guorranegje girkok, dainago olbmuk suorgganegje ja manne olgus. Mangas jabmaldegje. Manga gavpugest gačče skorstenak vuolas.

Papa lutte.

Boares Ovla boði papa lusa ja muitta. li: »Mon boadam deike muittalet pappi, atte moai ledne ožžom odða bardne odnašija.«

Pappa: »Dat i mate læt vejolaš. Don, gutte læk bagjel 80 jage boares.«

Ovla: »Mutto pappa oažžo muitet, atte dat i læk mon, gutte læm ožžom bardne. Dat læ mu akka, ja son i læk vela 30 jage boares.«

Sisasaddijægjek!

Juokkehaš, gutte sisasadde bitta, maid son sitta sisavalddujuvvut »Sagai Muittalægjai,« galgga addet bajas namas redaktori. Jos sisasaddijægje i sisa namas boattet blaððai bitta vuollai, de dat i boade. Mutto redaktora berre oažžot diettet sisasaddijægje nama.

Mi oažžoimek æska ovta bitta

Garašjogast, mutto namma i læk čal-lujuvvum brevvi. Dat læi dušše prentijuvvum bapar ala. Go dam bitta sistdoallo maidai læ daggar, atte sisasaddijægje satta šaddat laga ouddi, jos son i čale duodaid, de mi æp sate valddet su bitta blaððai, ouddalگو son muittala migjidi su namas. Mi æp aigo oudast vastedet sistdoalo oudast, dainago mi æp dieđe maidege dam birra.

Likkotesvuotta.

Madden Norgast Valdalest galgai muttom akka occat ovta gaica. Son sugai ovta bitta, ja læi valddam su manaides vadnasi. Gæino alde garai bieggak, ja okta roasso gometi vadnasa. Buok manak hævvanegje. Dušše ædne bæσαι heggi.

Japan

galgga oastet Amerikast 4 soatteskipa.

Brævva Porsangost.

Daðemielde go »Sagai Muittalægje« oudastčuožžo læ addam frijavuoda buokaidi čallet dam blaððai, de aigom monge čallet væhaš dam blaðe ala.

Ouddamærka diti dam hæjos gæsebevdo birra, mi læ læmaš dam gæse dabe Porsangost. Mon dieðam vissa, atte Kistrandast sisa æi læk gal le dalo, gæina læ dalvejaffo. Jos læ njællja daihe vitta dalo; dastgo nuottebevdo læ mannam hæjot, ja duorggobivdo vela hæjobut. Ouddalaš jagid læ juokke smavva gandda duorguin fidnem guokta ja golbma matta oassasis, ja stuora olbmuk gidda gavce matta ragjai.

Firmiguim æi goddum dam čavča saidek. Buoremusak fidnijegje guokta daihe golbma matta olbma ala

Manqed fuobmašegje olbmuk dam bivddemlage atte baččet nissoid ja sæktot dai čoliguim linnaid. Nisso čoalek ja bierggo læ sæmma buorre divsoidi go silde. Dam mon læm ješ gæččalam, ja dat læ duotta.

Luossabivddoge læi ollo hæjob dam jage Porsangost go dimag. Dam jage æi læk goddam luossaid æmbo go 250 kg. arvo. Kilanuottek læk Porsangost 42. Daina nuttinge gulla bælle dam buokvægalaš Anton Byei ja Tamsi isa vieso herrai.

Johnsen.

Brævva Guovddagæinost.

Dal læk olbmuk gærggam dabe Guovddagæinost lajoiguim, ja dabe læ læmaš obba buorre rassešaddo.

Duotta, guollebevdo læ læmaš hægjo. Dasa galgga læt sivvan dak garra bieggak, mak læk læmaš dam gæse. Mutto dak ollo goddesapanak, mak dabe læk læmaš, læk dal javkkam. Dal i galga oidnut i oktage.

Oktober 1904

L. J.

Brævva Kvalsundast.

Dat čakča læ buorre čakča. Daina maņemus beivin læ muottam uccanaš varidi. Olbmuk dabe læk ožžom obba valjit avje, ja ænaš olbmuin læ galle dalvojaffo. Daina maņemus vakkoin læ læmaš obba buorre bivdo saiddefirmiguim Vargenuorest.

Gruvvabarggo læ min kommunist moadde sajest. Dabe læ læmaš daina maņemus jagin šerpafeber. Boršast læ læmaš dam gida rajest gæččalambarggo. ja olbmak, guðek ibnerdek dam ašše harrai, arvvalek, atte Boršast læk buoremus vœkkešærpak obba Tromsa stiftast. Dobbe barggek dal lagabuidi 20 olbma.

Rieppovuonast læ maidai gæččalambarggo. Dobbe læ buorre doaiva. Dokko rakkaduvvujek dal varrai æmbo orromvistek. Dat læk ruotalažak, gœidi Rieppovuona vœkkešærpak gullek, ja gæk bargategje dobbe.

Naivuona vœkkegruvast læk dal bagjelaš 20 barggek.

Maidai muttom æra baikin læ væhaš gæččalambarggo.

Kemmunistivremi valjijuvvujegje čuovvovoaš olbmak:

1. Martin Nilsen.
2. Karl Buck.
3. Joh. H. B. Johansen.
4. Baard Israelsen.
5. Karl Svendsen.
6. Ingvald Iversen.
7. Haakon Pedersen,
8. Marthis Olsen.
9. Johan Mathisen.
10. Petter Esaiasen.
11. Ole Aanetsen.
12. Anton Holmgren.

Dam odða kommunistivremi saddek daina lagin 10 dalolaža ja fiskara, okta gavpeolmai ja okta skuvllaolmai.

Y.

Stuoradigge-olmai, gæst læk 7 akka 70 mana.

Amerika stuoradiggest Washingtonest čokka dal okta stuoradigge-olmai, gæst læk 7 akka ja 70 mana. Mormonarek Uhast læk valljim su stuoradigge-olmajen, ja su namma læ Red Smoot. Go son bođi Vashingtoni, vigge mangas oažžot su erit dam virgest ja saddijuvvut ruoktot. Si adne dam hæpaden, atte dat olmai galgai čokkat æra stuoradigge-olmai særvest. Mutto æi si nagadam oažžot su dokkimættomen stuoradigge ammati. Red Smoot læ muđoi okta rievtaš olmai.

Mormonarak sutte dam mænno-dæme diti, ja si læk dal 65000 dollar oudast balkkatam moanai olmaid, gæk galggek vitta mano aige gæčcat bærrai, man gudnalažak dak æra stuoradigge-olbmak læk, gæina læ dušše okta akka. Mangas ballek, atte i dat daide šaddat suottas gullat, jos mormonarak viđa mano gæčest dieđetek, maid si læk ožžom diettet dai æra stuoradigge-olmai ællem birra. Mormonarak læk juo dam mađe ožžom diettet, atte si læk boagostaddagoattam. I oktage šatan duosta cælkket, atte Red Smoot læ dokkimættom stuoradigge-olmajen, ja son vazzaša dal roakkadet æra stuoradigge-olmai gaskast, vaiko sust læk 70 bardne ja neida

Dat vuostas nisson Engelandast, gutte vihatuvvui pappan, læ Gjertrud von Petzold. Son vihatuvvui 29ad september ja læ ovta tuiskalaš oberst nieidda. Son læ valddam papa-amateksamena Berlin universitetest Tuisklandast.

Manga dinga dat fuobmašuvvu mailmest!

Muittaluvvu, atte muttom doavter Berlinest Tuisklandast, gæn namma læ Josef, satta divvut olmuin njunid, nuft atte dak šaddek čabbasæbbok. Jos ovtastge læ bæra stuora daihe skoalbma njunne, de satta son čuoppademe bokte uccedet dam ja oažžot dam čabbasæbbon. Son galgga daina maņemus jagin divvum 50 olmust njunid, ja dat divodæbme i galga læt bavcas.

Judalažai

lokko mailmest læ dal 11 miljon.

Garanas bierggo

hilggjuvvu dabe Norgast. Mutto Frankrikast goddujuvvujek ollo garanasak, ja dai bierggo borrojuvvu. Bierggo galgga læt buorre ja maisto gosi dego rievsak bierggo.

Šaddai mielatæbmen.

Muttom 12 jakkasaš nieidda Stavanger gavpugest galgai muttom sevdnjis cækked mannat ærran mielde. Go son bođi olgus, aicai son muttom æra manaid, guđek legje garvvudam ječasak vilggis biktasi sisa, vai si šaddek skungga lakkasažan. Nieidda suorggani ja jamalgi. Son læ dam ækked rajest læmas mielatæbme, ja dat læ ballamest, atte son i obbanasige oažo su olles mielaides ruoktot.

Girkko-olbmuk hævvanegje.

Birgen lakka gobmani dast æska laje okta girkko-vanas, mi maņnel girkko-mænoid læi borjastæme sidi. Vitta olbmu hævvanegje, ja dušše okta bæσαι heggi.

700 japanalaža,

guđek dam soađe ouddal asse Davve-Asiast, Sibiriast, mi gulla Ruošariki, læ ruošša dal baggim sirddet dobbe erit. Si botte dast æska laje Bremen gavpugi Tuisklandi, gost japanalaš konsula valdi sin vuostai. 11ad oktober galgge boattet fastain 115 japanalaža. Si galggek Bremenest jottat Japani, sin ječasek vanheniædnami.

Madde-Ruotarikast

læ šaddam dam jage æblak ja pærak nu valljit, atte dalolažak dobbe adnek daid spine-borramuššan. Dai šaddoi hadde læ dobbe nu hægjo, atte dat i mavse vaive doalvvot daid gavpugidi vuovddem varast.

Girkok.

Dal læ arvvalusast sirddet Gamvika boares girkko Hopi, mi læ oarjabælde Tanavuonast. Arvvaluvvu maidai, atte okta ucca girkoš (kapel) rakaduvvu Børselvi Kistrandast.

Ođđa damppa.

»Nordenfjeldske dampskibsselskappe« læ dal arvvalusast rakkadattet ovta ođđa damppa, mi galgga jottet Altavuonast, dainago »Nor.« mi dal jotta Altavuonast, læ nu uce ja

boarest.

Vargai ladne.

14300 kruvna arvvaluvvu dal bevilgijuvvut rakkadam varas orromvistid (barrakkaid) gievkana ja olgovistid Vargai ladnai. Offiserai ja soaldati lokko šadda dokko 80 olbma.

Socialistak stuoradigge-olbmak.

Min stuoradiggest čoggakjek dal 4 socialista, Daidi gullek Tromsa amta stuoradigge-olbmak, namalassi: Gal-sapappa Eriksen, Mejer Foshaug, ja fiskar Lind Johnsen. Maidai Tromsa, Bodægjo ja Narvik gavpugi stuoradigge-olmai redaktør J. Berge læ socialista. Stuoradigge-olmai Egede Nissen gočudi dimag ječas socialistai vielljan, ja su addijumes mielde gulla son socialistai særvvai. Oktan suina læ minstuoradiggest 5 socialista.

Rakisvuotta ja vašše.

Go okta olmuš rakista nubbe, de occa son čuovgain ja gavdna nu ollo buore su lagamužas lutte ja dakka dam manga gærddai stuorebun.

Go okta olmuš vašota nubbe, de occa son čuovgain ja gavdna nu ollo baha su lagamužas lutte ja dakka dam manga gærddai stuorebun.

Oanekažat: Rakisvuotta čabbodatta ja čuvvgodatta ællema. Vašše fastodatta ja sevdnjudatta dam.

Dieđetusak.

Loga dam!

Ovtak čævraruovddek, væhaš adnujuvvum, læ vuovddet halbbes haddai. Dak læk maksam 15 kruvna, vuvddujuvvu dal 5 kruvnoi. Oaste čallus mudnji.

Lars Larsen Segelvik

pr. Andsnæs.

Luossanuotte ostujuvvu.

Okta adnujuvvum, mutto nano luossanuotte (kilanuotte) ostujuvvu jos i læk bærrer divras. Vuovdde čallus dam blađe redaktøri, gæn bokte gavp-pe satta šaddat.

L o g a d a m !

Okta stuora, gosi ođđa njælljed vanas, mi læ rakaduvvum buoremus vanasadkkest Navuonast, vuvddujuvvu dal halbet; 170 kr., nuft go jotta. Oaste čallus mudnji.

L. Larsen, Segelvik pr. Andsnæs.

Redaktøra: A. Larsen.

Prenteduvvum „Nuorttanaste“ prentemrakkanusast, Sigerfjorast.